

3.roč., 2.časť (7.ročník), 25.-29.1.

9 A/ Opereta, muzikál

opereta = malá opera

- vznikla koncom 19. a zač. 20. stor.
- hudobná veselohra
- prvky: začína predohrou - tvorí ju zmes melódií z operety, árie, duá, triá, zbory
- má 3 dejstvá

prvý skladateľ operiet - Franz von Suppé } Krásna Galatea

3 centrá operety: 1. Francúzsko - predstaviteľ Jacques Offenbach

- charakteristický tanec - kankán
- operety J. Off. sú ľahké, vtipné, napr. Orfeus v podsvetí

2. Viedeň - a/ zlatý vek - Johann Strauss ml.

- charakteristický tanec - valčík
- opereta končí happyendom
- prvky: 1 starší zaľúbený pár
- 1 mladší zaľúbený pár
- 1 komická osoba
- operety J. Str. - Netopier, Cigánsky barón

b/ strieborný vek - Franz Lehár - Veselá vdova

- Emmerich Kálmán - Čardášová princezná

3. Berlín

Muzikál - námety čerpá z vážnych udalostí, z reálneho života, sú dramatické

- opereta má korene v opere a hudbe 19. stor.
- muzikál má korene v populárnej hudbe 20. stor.
- najznámejší skladatelia - Frederich Loewe - My Fair Lady
- Leonard Bernstein - West Side Story
- Andrew Lloyd Webber - Fantóm opery, Jesus Christ Superstar, Cats

Evita

B/ A. L. Webber - Fantóm opery

- dráma bývalého operného speváka, ktorému požiar v opere zničí tvár, uzatvára sa do seba,
- stáva sa fanómom v budove opery. Do opery nastúpi mladučka speváčka, do ktorej sa
- zaľúbi a túži s ňou spievať. Kristína - speváčka - opätuje jeho lásku, pri jednom predsta-
- vení spevajú duet - Kristína z javiska, Fantóm z lôže Vystrašené obecnstvo však vyže-
- nie Fantóma až na strechu opery, odkiaľ on skáče dolu a zahynie

piesňová forma - otázka 8.B

*(JE HUD - DIVO. SPICUVIE
H. D. D. G. V. S. H. - O. V. J. O. P. E. T. T. J. A. L. E. R.
R. E. V. U. S. A. K. E. B. A. J. E. R. E. P. O. C. I. T. A. N. I. Z.
P. I. E. S. N. I. T. A. N. U. J. E. J. A. Z. A. V. O. H. U. D. B. Y.
J. E. D. V. A. T. I. J. F. O. L. K. O. R. N. I.Č. P. E. S. N. I.)*

12

C/ Tempo = tal čas

- udávanie rýchlosti, v akej sa hrá skladba
- podlieha zmenám v priebehu skladby = AGOGIKA
- na označenie sa používajú talianske výrazy

Rozdelenie: veľmi pomalé tempo - grave - ťažko

- lento - rozvlačne
- largo - široko

pomalé tempo - andante - krokom

- comodo - pohodlne

stredné tempo - moderato - mierne

- allegretto - mierne rýchlo

rychle tempo - allegro - rýchlo

veľmi rýchle tempo - vivace - živo

- presto - veľmi rýchlo

Zmeny tempa: accelerando, stringendo - zrýchľovať

- ritardando, ritenuto, rallentando - spomaľovať
- a tempo - návrat do pôvodného tempa

Dynamika = sila tónu v hudbe

- označujeme ju talianskymi výrazmi alebo dynam. znamienkami
- ppp - piano pianissimo, pp - pianissimo, p - piano, mp - mekopiano, mf - meotoforte
- f - forte, ff - fortissimo, fff - forte fortissimo
- sf, sfz - sforzato - dôrazne
- crescendo - zosilňovanie
- decrescendo, diminuendo - zoslabovanie

Úloha

1. Vyberte si jednu z uvedených operiet a napíšte kedy a kde mala opereta premiéru, aké postavy v operete vystupujú a aké je dej operety
2. Vyberte si jeden z muzikálov a napíšte kde a kedy mal premiéru, aké postavy v ňom vystupujú a dej muzikálu